

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อวัยรุ่น ครอบครัว สังคมและประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง โดยเฉพาะวัยรุ่นจะได้รับผลกระทบทั้งทางด้านร่างกาย สังคม จิตใจและจิตวิญญาณอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือ การตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อม การทำแท้งผิดกฎหมาย ติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ สูญเสียความเจริญก้าวหน้าในอนาคต ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง รวมทั้งมีตราบาปประทับใจ ปัญหานี้จึงเป็นปัญหาที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจ และพยายามแก้ปัญหาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง แต่ดูเหมือนความพยายามที่ทุ่มเทลงไปไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เห็นได้จากอายุการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นผู้ชายและผู้หญิงมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ ปัจจุบันพบว่าอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นผู้ชายและผู้หญิงเท่ากับ 14-15 ปี (กมลชนก, อมรา, อรพรรณ, สุชาดา และคำณวน, 2545; ชื่นฤทัย, ชาย, กฤตยา และวาสนา, 2548) โดยเฉพาะวัยรุ่นผู้ชายอายุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ คือ จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2537-2539 พบนักเรียนชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 17-18 ปี จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2544 ลดลงเป็น 16 ปี ส่วนผลสำรวจของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ในปี พ.ศ. 2539 พบวัยรุ่นผู้ชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่อายุน้อยที่สุดคือ 11-12 ปี และเมื่อสำรวจในปี พ.ศ. 2544 พบวัยรุ่นผู้ชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 8 ปี (พิมลพรรณ, 2545)

จากผลการสำรวจที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร นอกจากนั้นยังพบว่าวัยรุ่นไม่มีความรู้ในการป้องกันตนเองและคู่ของตนเอง เช่น การศึกษาของผจงศิลป์, รัชณี, ถิ่น และสุพักตร์(2548) พบว่าเยาวชนชายที่เสพยาบ้ามีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อย มีแบบฉาบฉวย เปลี่ยนคู่นอนบ่อย คู่นอนทุกรายเป็นนักเรียนมัธยมและอาชีวศึกษา และพบเด็กผู้หญิงตั้งครรภ์และติดเชื้อเอชไอวีตั้งแต่อายุ 13 ปี (ปราณี, 2544) และจากการสำรวจของอร่ามศรี (2543) พบว่าวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรทั้งแบบเปิดเผยและไม่เปิดเผย ถึงร้อยละ 22.9 และมีเพียง 1 ใน 3 เท่านั้นที่ใช้ถุงยางอนามัย (ชื่นฤทัย, ชาย, กฤตยา, วาสนา, 2548) การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนับเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของวัยรุ่นในประเทศไทย (นวลอนงค์, 2548) จึงพอสรุปได้ว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เกิดจากความรู้น่าไม่ถึงการณ์และขาดความระหนักถึงผลกระทบที่จะตามมาของวัยรุ่น อาจเป็นเพราะในสังคมไทยการพูดการสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศถูกมองว่าเป็นการขั้วยทางเพศ พ่อแม่มีความลำบากใจในการสอนเรื่องเพศให้กับลูก (การดี, 2544; มรรคา, 2545) ทำให้วัยรุ่นแสวงหาความรู้เรื่องเพศจากแหล่งความรู้นอกระบบ เช่น กลุ่มเพื่อน (พิชญ์สินี, 2545) ข้อมูลที่ได้จึงเป็นข่าวลือ ความเชื่อหรือมายาคติที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดมากกว่าข้อเท็จจริง (กาญจนา,

2543 ; Shetty, Kowli & Patil, 2005) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันวัยรุ่นสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศจากสื่อสารมวลชนประเภทต่างๆ ได้อย่างง่ายดาย สะดวกและรวดเร็ว เช่น อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ และเว็บแคม โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต พบว่ามีเว็บไซต์โป๊ที่เป็นเว็บไซต์หลัก 10 แห่งของประเทศไทย ซึ่งจะนำไปสู่เว็บไซต์ประเภทโป๊ เปลือยและแสดงการร่วมเพศได้อีกประมาณ 1,000 เว็บไซต์ (ชินธุทัย, ชาย, กฤตยาและวาสนา, 2548) ในขณะที่พ่อแม่ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูลูกไม่ได้สอนเรื่องเพศให้กับลูก เพราะเชื่อว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ไม่ควรเปิดเผยไม่รู้จะสอนอย่างไรและที่สำคัญคือ กลัวเป็นการชี้โพรงให้กระรอก (จิราพร, 2545; สุรีย์พรและกอบแก้ว, 2545) แม้มีความคิดว่าควรสอนลูกสาวเรื่องการมีประจำเดือนเท่านั้น และสอนหลังจากลูกมีประจำเดือนครั้งแรก แม่รู้สึกไม่สะดวกใจในการสอนเรื่องเพศให้กับลูก ทำให้ลูกต้องเรียนรู้เรื่องเพศจากเพื่อน ๆ และพี่สาว (Shetty, Kowli & Patil, 2005) ทั้งๆ ที่การสอนเรื่องเพศของพ่อแม่ช่วยชะลอการมีเพศสัมพันธ์ของลูกได้ (Hutchinson, 2002)

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าพ่อแม่สอนเรื่องเพศให้กับลูกในระดับใด สอนเรื่องอะไรบ้าง ตรงกับความต้องการของลูกหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการเตรียมพ่อแม่ให้พร้อมสำหรับการสอนเรื่องเพศให้กับลูกอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาระดับการสอนเรื่องเพศของพ่อแม่
2. ศึกษาระดับความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศของลูก
3. เปรียบเทียบระดับการสอนเรื่องเพศระหว่างพ่อและแม่
4. เปรียบเทียบระดับความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศระหว่างลูกผู้ชายและลูกผู้หญิง
5. เปรียบเทียบระดับการสอนเรื่องเพศของพ่อแม่กับระดับความต้องการการเรียนรู้เรื่อง

เพศของลูก

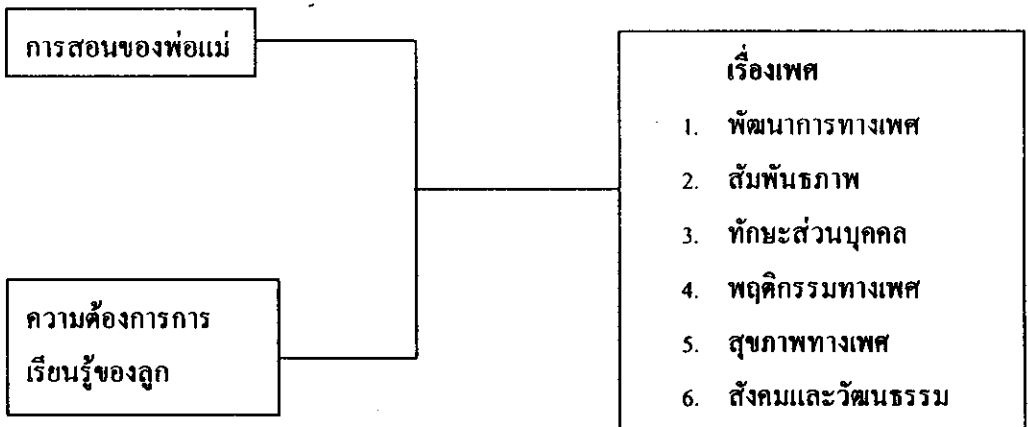
คำถามการวิจัย

1. พ่อแม่สอนเรื่องเพศให้กับลูกในด้านใดบ้างและสอนในระดับใด
2. ลูกมีความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศในด้านใดบ้างและในระดับใด
3. พ่อและแม่สอนเรื่องเพศให้กับลูกแตกต่างกันหรือไม่
4. ลูกผู้ชายและลูกผู้หญิงมีความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศแตกต่างกันหรือไม่
5. การสอนเรื่องเพศของพ่อแม่และความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศของลูกมีความ

แตกต่างกันหรือไม่

กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแผนการเรียนรู้เพศศึกษาขององค์การแพช (2547) ซึ่งดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข โดยการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนโลก แผนการเรียนรู้เพศศึกษานี้ประกอบด้วยเนื้อหา 6 หมวดคือ 1) พัฒนาการทางเพศ ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงทางสรีระเมื่อเข้าสู่วัยหนุ่มสาว พัฒนาการทางเพศ การสืบพันธุ์ ภาพลักษณ์ต่อร่างกาย ตัวตนทางเพศและรสนิยมทางเพศ 2) สัมพันธภาพ ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับสัมพันธภาพในมิติของครอบครัว เพื่อน การคบเพื่อนต่างเพศ ความรัก การใช้ชีวิตคู่ การแต่งงาน การเป็นพ่อแม่ 3) ทักษะส่วนบุคคล ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตได้แก่ การให้คุณค่ากับสิ่งต่างๆ ซึ่งระบบการให้คุณค่าเป็นตัวชี้นำพฤติกรรมเป้าหมายและการดำเนินชีวิต การสื่อสาร การรับฟัง การแลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดที่สอดคล้องหรือแตกต่างกัน การตัดสินใจ การต่อรอง การทำความตกลงเพื่อบรรลุความตั้งใจหรือทางเลือกที่ตนสามารถรับผิดชอบได้ การรักษาและยืนยันความเป็นตัวของตัวเอง สามารถแสดงความรู้สึก ความต้องการของตนเอง โดยเคารพในสิทธิของผู้อื่น การจัดการกับแรงกดดันจากเพื่อน สิ่งแวดล้อมและอคติทางเพศ การแสวงหาคำแนะนำ ความช่วยเหลือ การจำแนกแยกแยะข้อมูลที่ถูกดึงออกจากที่ไม่ถูกต้อง 4) พฤติกรรมทางเพศประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ พฤติกรรมทางเพศที่พัฒนาไปตามช่วงชีวิต การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ การตอบสนองทางเพศ 5) สุขภาพทางเพศ ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย วิธีการคุมกำเนิด การทำแท้ง การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ การล่วงละเมิดทางเพศ ความรุนแรงทางเพศและสุขภาพการเจริญพันธุ์ และ6) สังคมและวัฒนธรรม ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาททางเพศ เรื่องเพศในบริบทของสังคม วัฒนธรรม กฎหมาย ศิลปะและสื่อต่างๆ (แผนภาพที่ 1)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. พ่อและแม่มีระดับการสอนเรื่องเพศให้กับลูกแตกต่างกัน
2. ลูกผู้ชายและลูกผู้หญิงมีระดับความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศแตกต่างกัน
3. การสอนเรื่องเพศของพ่อแม่และความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศของลูกมีความ

แตกต่างกัน

นิยามศัพท์

เรื่องเพศ หมายถึง ประเด็นหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศทั้ง 6 หมวดคือหมวด พัฒนาการทางเพศ สัมพันธภาพ ทักษะส่วนบุคคล พฤติกรรมทางเพศ สุขภาพทางเพศและสังคม และวัฒนธรรม

พ่อแม่ หมายถึง พ่อหรือแม่ที่มีลูกกำลังศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 และ 4 เป็นพ่อหรือแม่ที่เลี้ยงดูลูกและอาศัยอยู่บ้านเดียวกันกับลูก

ลูก หมายถึง นักเรียนทั้งผู้ชายและผู้หญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3 และ 4 และเป็นลูกของพ่อหรือแม่ที่ให้ข้อมูล

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาระดับการสอนเรื่องเพศของพ่อแม่และความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศของลูก รวมทั้งเปรียบเทียบระดับการสอนเรื่องเพศระหว่างพ่อและแม่ เปรียบเทียบระดับความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศระหว่างลูกผู้ชายและลูกผู้หญิง และเปรียบเทียบระดับการสอนเรื่องเพศของพ่อแม่กับระดับความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศของลูก เก็บข้อมูลในพ่อหรือแม่ที่มีลูกกำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3 และ 4 และนักเรียนที่เป็นลูกทั้งผู้ชายและผู้หญิง ในจังหวัดสงขลาและพัทลุง ระหว่างเดือน พฤศจิกายน ถึงเดือนธันวาคม 2549

ความสำคัญของการวิจัย

ทราบว่าพ่อแม่สอนเรื่องเพศให้กับลูกมากน้อยเพียงใด สอนเรื่องอะไรบ้าง พ่อกับแม่ใครเป็นผู้มีบทบาทในการสอนเรื่องเพศให้กับลูกมากกว่ากัน ส่วนลูกต้องการเรียนรู้เรื่องเพศมากน้อยเพียงใด ต้องการให้พ่อแม่สอนเรื่องเพศในด้านใดบ้าง ลูกผู้ชายและลูกผู้หญิงมีความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับบุคลากรที่มสุขภาพผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของพ่อแม่ในการสอนเรื่องเพศให้กับลูก ได้ตรงกับความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศของลูก ส่งผลให้ลูกสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัยและมีสุขภาพทางเพศที่ดี